

Sedmični pregled sudske prakse
25. – 29. novembar 2019. godine¹

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1.</p> <p>Član 6. (građanskopravni aspekt)</p>	<p>Konkurrenten.no AS v. Norway, br. 47341/15 (odluka)</p> <p>5. novembar 2019. (Pisani otpravak 28. novembar 2019.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Postupak pred Sudom EFTA-e</p> <p>Aplikant je kompanija koja posluje na tržištu autobusa. Nakon što je jednom od njegovih konkurenata dodjeljena navodno nezakonita državna pomoć, aplikant je podnio niz žalbi Nadzornom tijelu Evropskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA), a nakon što na taj način nije uspio zaštititi svoje interese, aplikant je pokrenuo postupak pred Sudom EFTA-e.</p> <p>Sud EFTA-e je odbacio zahtjev aplikanta primjenom načela <i>locus standi</i>, smatrajući da njegov tržišni položaj nije značajno pogođen dotičnom pomoći.</p> <p>Postupak pred Sudom EFTA-e u okviru primjene Sporazuma o evropskom ekonomskom prostoru (Sporazum o EEP-u) u slučaju kada tužena država pred Sudom nije bila stranka u postupku, ali je podnosila podneske.</p> <p>Nova situacija.</p> <p>Predmet se ne odnosi na provedbu prava EEP-a od strane tužene države, već na garancije koje je pružio Sud EFTA-e prilikom vođenja postupka iz svoje nadležnosti.</p> <p>Pravo na pristup sudu i odgovornost države.</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
<p>Član 3.</p> <p>Član 8.</p> <p>Član 34.</p>	<p>Abdyusheva and Others v. Russia, br. 58502/11 i dr.</p> <p>26. novembar 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Dostupnost metadonske supstitucijske terapije opijatskim ovisnicima.</p> <p>Aplikanti su bili ovisnici o opijatima više godina. Oni su bez uspjeha pokušavali da pobjede svoju ovisnost tokom nekoliko boravaka u medicinskim klinikama i bolnicama.</p> <p>Pozivajući se na član 8. Konvencije, aplikanti su se žalili na nemogućnost liječenja metadonima u Rusiji, jer je njihova upotreba zabranjena zakonom.</p> <p>Polje slobodne procjene države u slučajevima koji se odnose na medicinsko liječenje i upotrebu lijekova.</p> <p>Teret dokazivanja na aplikantima u pogledu njihovog zdravstvenog stanja. Različita stručna mišljenja.</p> <p>Međunarodni izvori.</p> <p>Član 3: Navodno zlostavljanje aplikanata. Treća intervencija UN-a. Vidi paragraf 154 presude.</p> <p>Vidi takođe član 34. Konvencije (ometanje ostvarivanja prava na podnošenje aplikacije).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije (pravo na privatni život).</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Yaşar v. Romania, br. 64863/13</p> <p>26. novembar 2019.</p>	<p>Oduzimanje plovila koje je korišteno za ilegalni ribolov.</p> <p>Plovilo u vlasništvu aplikanta je zaplijenjeno, jer je korišteno za ilegalni ribolov u rumunskim teritorijalnim vodama.</p>

¹ Informacije ne obavezuju Sud.

	<p>Odjel IV</p>	<p>Kapetan plovila je osuđen, a sudovi su naredili oduzimanje plovila aplikanta. Aplikant nije dobio nikakvu naknadu zbog oduzimanja imovine.</p> <p>Žalba prema članu 1. Protokola br. 1 (pravo na imovinu) zbog oduzimanja imovine bez naknade.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje pravilo („regulacija korištenja“ ili „lišenje imovine“) se primjenjuje prilikom takvog oduzimanja imovine (vidjeti B.K.M. Lojistik Tasimacilik Ticaret Limited Sirketi v. Slovenia (paragrafi 37 i 38 presude)? - Utiče li izbor pravila koje se primjenjuje na ocjenu proporcionalnosti i, posebno, na pravo na naknadu (Jahn and Others v. Germany [VV], paragraf 94 presude, Depalle v. France [VV] paragraf 91 presude)? <p>Nije utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Mustafa v. Bulgaria, br. 1230/17</p> <p>28. novembar 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>(Ne)pravično suđenje civilu od strane vojnog suda.</p> <p>Aplikant je civil koji nije ni u kakvoj vezi s vojskom.</p> <p>Vojni sudovi su mu sudili i osudili ga za “obično krivično djelo”, jer je jedan od saoptuženih u tom predmetu služio vojsku u vrijeme počinjenja djela.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitanje nezavisnosti i nepristrasnosti vojnih sudova. - Pregled sudske prakse vojnih sudova. <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije (pravo na pravično suđenje - krivičnopravni aspekt).</p>

Sedmični pregled sudske prakse
2. – 6. decembar 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6.</p> <p>Član 8.</p>	<p>Hambardzumyan v. Armenia, br. 43478/11</p> <p>5. decembar 2019.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Posebne istražne radnje. Tajno praćenje u toku krivičnog postupka.</p> <p>Pravo na pravično suđenje i poštivanje privatnog života.</p> <p>Aplikantica je postala svjesna mjera nadzora kad je dobila pristup krivičnom spisu (na kraju istrage). Oспорila je zakonitost tajnog praćenja u krivičnom postupku, ali bezuspješno. Žalila se na to da nadzor nije bio u skladu s domaćim zakonom.</p> <p>Efikasnost pravnih lijekova na nacionalnom nivou / računanje roka od šest mjeseci za podnošenje aplikacije Sudu u kontekstu tajnog praćenja (član 35. stav 1).</p> <p>1. Identificiranje efikasnog pravnog lijeka koji se treba iskoristiti u vezi s pritužbom iz člana 8. Mogu li se krivični sudovi smatrati efikasnim pravnim lijekom u pogledu pritužbe na korištenje mjere tajnog praćenja prema članu 8. i koja se pitanja trebaju adresirati pravnim lijekom (zakonitost, proporcionalnost, naknada).</p> <p>2. Pod kojim se okolnostima u navedenom kontekstu upotreba pravnog lijeka u krivičnom postupku, ako se isti na kraju ne pokaže efikasnim, može računati u kontekstu šestomjesečnog roka za podnošenje aplikacije Sudu (uporedite sa predmetom Mocanu and Others v. Romania [VV]).</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije. Naredba suda za tajno praćenje nije bila dovoljno specifična za osobu koja bila predmet mjera praćenja i nije sadržavala konkretne mjere koje se trebaju poduzeti.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 4.</p> <p>Protokola br. 7</p>	<p>Smoković v. Croatia (odluka), br. 57849/12</p> <p>12. novembar 2019. (pismeni otpravak 5. decembar 2019.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Ne bis in idem.</p> <p>Dopustivost aplikacije: pojam "pravomoćne oslobađajuće ili osuđujuće presude".</p> <p>Da li je odluka kojom se obustavlja prekršajni postupak zbog nastupanja zastare bila „konačna oslobađajuća ili osuđujuća presuda“.</p> <p>Prva primjena principa uspostavljenih u predmetu Mihalache v. Romania [VV].</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
<p>Član 6.</p>	<p>Makeyan and Others v. Armenia, br. 46435/09</p> <p>5. decembar 2019.</p>	<p>Iskazi svjedoka kao dokazno sredstvo.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>Protiv tri aktivista opozicije pokrenut je krivični postupak zbog ometanja procesa glasanja na jednom od biračkih mjesta tokom izbora.</p>

	<p>Odjel I</p>	<p>Predmet adresira pitanje korištenja iskaza svjedoka datih prije suđenja, u situaciji kada su svjedoci tokom ispitivanja na suđenju povukli ranije iskaze. Iskazi svjedoka i opšta pravičnost suđenja. Specifična situacija: da li je krivični postupak bio sveukupno pravičan s obzirom da se obrazloženje presude djelimično temelji na povučenim iskazima svjedoka (paragraf 41 i 47 presude): nijedan od svjedoka nije se na domaćoj razini žalio na bilo koji oblik pritiska, a naročito na loše postupanje od strane istražnih organa. Nema povrede člana 6. Konvencije. Sud je u obrazloženju presude dao dovoljne razloge zbog čega je veću važnost dao iskazima svjedoka datim prije suđenja.</p>
<p>Član 8.</p>	<p>Kirdök and others v. Turkey, br. 14704/12 3. decembar 2019. Odjel II</p>	<p>Neopravdano oduzimanje elektronskih podataka zaštićenih poslovnom tajnom (prepiska između advokata i klijenta). Žalba dva advokata zbog oduzimanja digitalnih fajlova (dokumenata) od strane pravosudnih organa u svrhu vođenja krivičnog postupka protiv advokata s kojim su dijelili zajedničku kancelariju, i zbog odbijanja da se oduzeti fajlovi vrate ili unište. Obim zaštite podataka obuhvaćenih poslovnom tajnom: vidi paragraf 36 presude. Nužnost postojanja dovoljnih proceduralnih garancija u zakonu kako ih tumače i primjenjuju pravosudni organi. Pogledajte rekapitulaciju relevantnih principa sudske prakse. Utvrđena povreda člana 8. Konvencije (pravo na dom i prepisku).</p>
<p>Član 7 Član 8</p>	<p>Parmak and Bakir v. Turkey, br. 22429/07 i 25195/07 3. decembar 2019. Odjel II</p>	<p>Nullum crimen sine lege. Predvidljivost tumačenja zakona (kontekst terorizma). Pitanje: do koje mjere se može prihvatiti ekstenzivno sudsko tumačenje. Retroaktivna primjena blažeg materijalnog zakona: prva naznaka da se načelo priznato u predmetu Scoppola v. Italy (no. 2) [VV] (paragraf 109) - potreba da se retroaktivno primijeni blaža kazna - odnosi i na retroaktivnu primjenu izmjene materijalnog prava koja je povoljnija za optuženog. Vidi također paragraf 77 presude o borbi protiv terorizma, izazovima s kojima se suočavaju države i obavezama domaćih sudova u skladu s članom 7. Konvencije. Utvrđena povreda člana 7. Konvencije u odnosu na oba aplikanta. Ekstenzivno sudsko tumačenje zakonske odredbe u predmetu aplikanta nije u skladu sa domaćom sudskom praksom i suštinom djela. Utvrđena je takođe povreda člana 8. (pravo na porodični život, dom i prepisku) u odnosu na drugog aplikanta zbog dužine trajanja mjere zabrane putovanja (koja je određena i automatski produžavana u trajanju dužem od 4 godine).</p>

<p>Član 10</p>	<p>Schweizerische Radio- und Fernsehgesellschaft and Others v. Switzerland (odluka), br. 68995/13</p> <p>12. novembar 2019. (pismeni otpravak 5. decembar 2019.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Obaveza RTV emitera da iznesu činjenice na pouzdan način.</p> <p>Nezavisna regulatorna agencija je donijela odluku protiv aplikantove TV stanice jer prilikom emitovanja programa o "Botox-u" nije navela, kako se zahtijeva regulativom, da se svaka serija Botoxa mora testirati na životinjama i da je "Botox" dobrog kvaliteta samo ako su životinje uginule.</p> <p>Nezavisna regulatorna agencija je stoga utvrdila da TV stanica nije ispunila svoju obavezu davatelja javnih usluga da iznese činjenice na pouzdan način.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojam „miješanja/uplitanja“ države u prava aplikanta (vidjeti analizu sudske prakse, paragrafi 69 do 73 presude) i postojanje „odvraćajućeg efekta“ odluke (paragrafi 68 i 72 presude) na slobodu izražavanja aplikanta. - Da li je nalaz regulatornog tijela (kojeg je potvrdio Federalni sud) protiv aplikantove televizijske stanice predstavljao ometanje prava iz člana 10. na slobodu izražavanja, bez obzira što nema dokaza da je takav nalaz uticao na daljnje ponašanje i poslovanje televizijske stanice? <p>Uporedite odvrćući učinak nedovršenog postupka protiv aplikanta, na primjeru predmeta Dilipak v. Turkey, paragrafi 44-47 presude, i Altuğ Taner Akçam v. Turkey, paragraf 68 presude.</p> <p>Vidi također relevantne instrumente Vijeća Evrope o medijima.</p> <p>Aplikacija je nedopuštena. Sud je utvrdio da navedena odluka domaćeg tijela nije imala uticaja/posljedicu na aplikanta.</p>
<p>Član 3</p>	<p>Petrescu v. Portugal, br. 23190/17</p> <p>3. decembar 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Uslovi pritvora u zatvorima u Portugalu (prenatranost i nedostatak grijanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postojanje strukturalnog problema u državi. - Član 35. stav 1.: Iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova koji se tiču neadekvatnih uslova (aplikant nije preduzeo nikakve korake na nacionalnoj razini da se žali na svoje uslove pritvora u upravnom ili sudskom postupku). <p>Pogledajte sažetak relevantnih općih načela, paragrafi 74 do 78 presude.</p> <p>Primjena pravila o računanju šestomjesečnog roka za podnošenje aplikacije kada je aplikant bio pritvoren u dva različita objekta: paragrafi 89 do 93 presude i pojam "kontinuirane/trajne situacije" u kontekstu pravila o neprekidnom trajanju šestomjesečnog roka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sud preporučuje državi da predvidi donošenje općih mjera: paragraf 117. presude. <p>Utvrđena povreda člana 3. Konvencije (zabrana mučenja).</p>
<p>Član 3. Protokola br. 1</p>	<p>Abil v. Azerbaijan (no. 2), br. 8513/11</p> <p>5. decembar 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na slobodne izbore.</p> <p>Aplikant je podnio zahtjev za registraciju kandidature za parlamentarne izbore.</p> <p>Registracija je otkazana nakon zaključka da je prekršio pravila za vođenje izborne kampanje i da je takođe pokušao kupiti glasove.</p> <p>Prvi slučaj koji se odnosi na diskvalifikaciju izbornog kandidata na osnovu rane kampanje.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. Protokola br. 1 (pravo na slobodne izbore).</p>

<p>Član 10.</p>	<p>Tagiyev and Huseynov v. Azerbaijan, br. 13274/08</p> <p>5. decembar 2019.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Krivična osuda zbog objavljivanja članka u kojem se kritizira Islam.</p> <p>Aplikanti, autor članka i njegov urednik, osuđeni su na 3 i 4 godine zatvora, zbog podsticanja na vjersku mržnju zbog objavljivanja članka koji kritikuje Islam.</p> <p>Domaći sudovi zasnovali su svoju odluku na stručnom mišljenju koji kao zaključak navodi da je članak podstakao vjersku mržnju.</p> <p>Različite vjerske vlasti dosta su komentisale ovaj članak, a aplikanti su također bili predmet fetve iranskih vjerskih vlasti.</p> <p>Prvi aplikant je ubijen (izboden) nekoliko godina nakon objave članka (nakon podnošenja aplikacije ESLJP), te je status aplikanta nastavila njegova supruga.</p> <p>Aplikanti su se žalili na povredu njihovog prava na slobodu izražavanja, zaštićenog članom 10. Konvencije.</p> <p>Uporedite s predmetom E.S. v. Austria, gdje Sud nije utvrdio povredu člana 10. u pogledu osude aplikantice prema Krivičnom zakonu (omalovažavanje vjerskih propisa) nakon njenog izlaganja na seminaru u kojem je kritizirala Islam.</p> <p>Uspostava balansa između prava vjernika da ne budu vrijeđani na osnovu njihove vjere i slobode izražavanja.</p> <p>Proporcionalnost. Propust domaćeg suda da obrazloži zbog čega su članak tj. navode aplikanata kvalifikovale kao podsticanje na vjersku mržnju.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije (sloboda izražavanja).</p>
------------------------	---	---

Sedmični pregled sudske prakse
9. – 13. decembar 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p><i>Romeva v. North Macedonia</i>, br. 32141/10</p> <p>12. decembar 2019.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Penzijsko i invalidsko osiguranje.</p> <p>Aplikantici je na osnovu rješenja Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćivana penzija. Nakon sedam godina rješenje je ukinuto. Od aplikantice je zatraženo da izvrši povrat isplaćenih iznosa.</p> <p>Ispravljanje grešaka u prvobitnoj procjeni podobnosti aplikantice za dodjelu penzije. Aplikantica nije kriva za pogrešnu procjenu.</p> <p>Načelo „dobrog upravljanja“ zahtijeva od državnih vlasti da, kada je u pitanju opšti interes, postupaju blagovremeno, na odgovarajući način i s najvećom dosljednošću (paragraf 58 presude).</p> <p>U ovom predmetu, Sud je na osnovu člana 41. Konvencije (Pravično zadovoljenje) zatražio od tužene države i da se suzdrži od izvršenja nepodmirenog duga.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju (pravo na imovinu).</p>
<p>Član 6</p>	<p><i>Bacaksiz v. Turkey</i>, br. 24245/09</p> <p>10. decembar 2019.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Kontradiktornost postupka. Presuda zasnovana na mišljenju vještaka. Tuženi nije učestvovao u postupku.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (građanskopravni aspekt).</p> <p>Parnični postupak protiv aplikanta je proveden u njegovom odsustvu, jer ga parnični sud nije mogao locirati i uručiti mu poziv. Za postupak je saznao kada mu je rođak, koji je živio na njegovoj ranijoj adresi, našao pozive ostavljene na vratima.</p> <p>Primjena dvostranog testa koji zahtijeva od vlasti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokaže potrebnu marljivost u lociranju tuženog, čak i kad je dostava u skladu s domaćim zakonodavstvom, a tuženi nije ažurirao svoju adresu u državnom registru; i - predvidi mogućnost ponovnog suđenja od strane suda pune jurisdikcije koji je u stanju ispitati činjenice predmeta i ispraviti nedostatak prvog postupka u kojem nije učestvovao tuženi. <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 5. st. 1 i 4</p> <p>Član 18.</p> <p>Član 46.</p>	<p><i>Kavala v. Turkey</i>, br. 28749/18</p> <p>10. decembar 2019.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor borca za ljudska prava.</p> <p>Aplikant, borac za ljudska prava, bio je uključen u osnivanje nekoliko nevladinih organizacija i pokreta civilnog društva. Trenutno je u pritvoru i vlasti ga sumnjiče za pokušaj svrgavanja Vlade i ustavnog poretka. Optužbe protiv njega su posebno povezane sa pokušajem državnog udara od 15. jula 2016. godine.</p> <p>Član 15. Konvencije - odstupanje države od obaveza prema Konvenciji u vrijeme vanrednog stanja. Granice odstupanja.</p> <p>Uslovi dopustivosti aplikacije prema članu 35. stav 2. b) Konvencije i pojam „pitanje je već pokrenuto u drugom međunarodnom postupku“ (paragrafi 90-95 presude).</p> <p>Pravo na slobodu i sigurnost iz člana 5. stav 1. c) i postojanje „osnovane sumnje“ da je aplikant počinio neko krivično djelo.</p>

		<p>Brzina odlučivanja o zakonitosti pritvaranja aplikanta prema članu 5. stav 4: razmatranje pred Ustavnim sudom (godinu dana, pet mjeseci i dvadeset devet dana).</p> <p>Član 18. Konvencije (granice korištenja ograničenja prava) u vezi s članom 5. stavom 1.: Mjere koje bi mogle imati odvrćući učinak na rad boraca za ljudskih prava.</p> <p>Član 46. Konvencije (obaveznost i izvršenje presuda): mjere koje treba da poduzme tužena država radi okončanja pritvora aplikanta i osiguranja njegovog trenutnog puštanja na slobodu: paragrafi 238-240 presude. Utvrđena povreda člana 5. st. 1. i 4. Konvencije, kao i povreda člana 18. Konvencije u vezi s članom 5. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p> <p>Član 10</p>	<p><i>Man and Others v. Romania</i> (dec.), br. 39273/07</p> <p>19. novembar 2019. (pisani otpravak 12. decembar 2019.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pretes i privremeno oduzimanje predmeta izvršeno u prostorijama novinara i njegove supruge.</p> <p>U okviru krivične istrage, koja se odnosi i na djela ucjene i organizovanog kriminala, izvršen je pretres i zaplijena u kući i prostorijama novinara i njegove supruge.</p> <p>Lista kriterija za ocjenu da li su tokom provođenja operacije postojali adekvatni i djelotvorni mehanizmi zaštite štampe od bilo kakvih zloupotreba. Pogledajte paragrafe 86-96 odluke.</p> <p>Ocjena proporcionalnosti izvršenog pretresa i produženog oduzimanja imovine (skoro 3 godine) u svjetlu prirode krivičnih djela koja se istražuju.</p> <p>Predmet se razlikovao od drugih predmeta u kojima su pretresi i zaplijene bile usmjerene na identifikaciju novinarskih izvora.</p> <p>Relevantnost preporuke Komiteta ministara o zaštiti novinarstva.</p> <p>Pogledajte paragrafe 123-131 odluke.</p> <p>Aplikacija je nedopuštena.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
16. – 20. decembar 2019. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10.	<p><i>Zarubin and Others v. Lithuania</i> (odluka), br. 69111/17 i 3 dr.</p> <p>26. novembar 2019. (pismeni otpravak 19. decembar 2019.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Sloboda izražavanja novinara.</p> <p>Aplikanti su ruski novinari. Oni su došli u Litvaniju kako bi izvještavali o političkom događaju visokog nivoa. Protjerani su iz Litvanije i zabranjen im je ponovni ulazak u zemlju u trajanju od godine dana iz razloga nacionalne sigurnosti.</p> <p>Utvrđeno je da su se na događaju čiji je saorganizator bilo Ministarstvo vanjskih poslova ponašali agresivno i provokativno. Domaći sudovi su, dijelom i na osnovu povjerljivih podataka, zaključili da su aplikanti predstavljali prijetnju za nacionalnu sigurnost.</p> <p>Ostavljena je mogućnost razmatranja dopustivosti aplikacije prema članu 10 (vidi paragrafe 51 i 52 odluke).</p> <p>Procjena pravičnosti postupka prema ovom članu Konvencije obzirom da se pobijana odluka (djelimično) temeljila na tajnim podacima: vidi paragrafe 54 do 56 odluke.</p> <p>Obim zaštite novinara koji putuju radi praćenja važnih događaja i pojam odgovornog novinarstva u skladu s Konvencijom (uporedite sa predmetom <i>Pentikäinen v. Finland</i> [Veliko vijeće], br. 11882/10, paragraf 93 presude, ECHR 2015).</p> <p>Vidi također relevantni međunarodni i evropski materijal (paragrafi 37 do 39 odluke).</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
Član 8.	<p><i>Zakharchuk v. Russia</i>, br. 2967/12</p> <p>17. decembar 2019.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Deportacija izvršioca ozbiljnog krivičnog djela i pravo na privatni život.</p> <p>Aplikant je rođen u Rusiji gdje je završio i svoje obrazovanje. Majka mu je ruskinja, a otac poljak. Kao dijete je proveo neko vrijeme u Poljskoj. Njegovi roditelji su za njega odabrali poljsko državljanstvo, te on posjeduje pasoš Poljske.</p> <p>Nakon osude za nanošenje teške tjelesne povrede vojnog časnika tokom tuče i nakon izdržane izrečene kazne zatvora, Ministarstvo pravde odlučilo ga je na osam godina protjerati u Poljsku, jer je predstavljao prijetnju javnom redu. Tada je imao otprilike 30 godina.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odrasla osoba, doseljeni migrant, koji tvrdi da protjerivanje ima štetan uticaj na njegov porodični život za majkom: vidi paragraf 53 presude. - Primjena kriterija iz predmeta <i>Üner v. the Netherlands</i> [Veliko vijeće] (paragrafi 45-49 presude). Situacija nije usporediva sa situacijom protjerivanja maloljetnog prestupnika (za razliku od predmeta <i>Maslov v. Austria</i> [Veliko vijeće]). <p>Nije utvrđena povrede člana 8. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
6. – 10. januar 2020. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3</p> <p>Član 8</p>	<p><i>Ciupercescu v. Romania (no. 3)</i>, br. 41995/14 i 50276/15</p> <p>7. januar 2020. godine</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Uslovi u pritvoru. Online komunikacija zatvorenika nije zagarantovana Konvencijom.</p> <p>Aplikant je u zatvoru. Njegova pritužba se uglavnom odnosi na to da ne može sa svojom suprugom komunicirati putem interneta iz zatvora (nova situacija) i na njegovu obavezu da dostavi zatvorskoj upravi listu telefonskih brojeva koje želi da kontaktira.</p> <p>Pogledati paragrafe 104 do 111 presude.</p> <p>Član 3. (uslovi pritvora): Aplikant je služio svoju kaznu u poluotvorenom režimu: vidjeti paragrafe 79 i 80 presude. Navodni neadekvatan medicinski tretman (njega zuba): paragrafi 94-98 presude.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 3. u pogledu materijalnih uslova pritvora u određenim pritvorskim jedinicama i u određenom vremenskom periodu.</p> <p>Aplikacija je u ostalom dijelu proglašena nedopuštenom, uključujući dio koji se odnosi na navodne povrede člana 8. Konvencije (Pravo na porodični život/prepisku). Navodi o neadekvatnom medicinskom (zubarskom) tretmanu su takođe odbačeni jer se postupanje na koje se žalio aplikant ne može smatrati takvim da je uzrokovao patnju aplikanta koja je dostigla prag nečovječnog i ponižavajućeg postupanja predviđenog članom 3. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
13. – 17. januar 2020. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6	<p><i>Yam v. the United Kingdom</i>, br. 31295/11</p> <p>16. januar 2020.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Suđenje djelimično zatvoreno za javnost na osnovu odluke suda. Nacionalna sigurnost.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (krivičnopravni aspekt).</p> <p>Aplikant je 2008. godine osuđen za krivično djelo ubistva nakon suđenja koje je u jednom dijelu iznošenja odbrane optuženog (i odgovora tužitelja) bilo zatvoreno za javnost.</p> <p>Odluka o isključenju javnosti donesena je iz razloga nacionalne sigurnosti i radi zaštite identiteta određene osobe. Sudija u prvom stepenu je izrekao dvije presude, jednu na ročištu zatvorenom za javnost i jednu javnu. Žalba je uložena zbog nedostatka javne rasprave i navodnog neispunjavanja obaveza iz članaka 34. i 38. Konvencije od strane UK vlasti.</p> <p>- Elementi koji se trebaju uzeti u obzir prilikom ocjene da li je odluka o zatvaranju dijela krivičnog postupka za javnost iz razloga nacionalne sigurnosti kompatibilna sa članom 6. Konvencije: vidjeti posebno paragrafe od 55 do 67 presude. Dokazi saslušanjem svjedoka.</p> <p>Član 34. Konvencije: Smetanje u ostvarivanju prava na podnošenje aplikacije ESLJP. Odluka domaćih vlasti da ne objavljuju materijal s zatvorenog dijela suđenja u slučaju nepostojanja zahtjeva ESLJP. Nakon što je aplikant pozvao ESLJP da zatraži materijal sa zatvorenog dijela suđenja u skladu s članom 38. Konvencije, Evropski sud za ljudska prava to nije učinio.</p> <p>Da li je neotkrivanje materijala sa dijela suđenja koje je bilo zatvoreno za javnost ometalo učinkovitost ostvarivanja prava na pojedinačni zahtjev pred Sudom (član 34. i član 38. Konvencije). Pogledajte paragrafe 79 do 82 presude.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. st. 1 i 3 d) Konvencije. Sud smatra da tužena država nije propustila ispuniti svoje obveze iz člana 34. Konvencije. Sud je utvrdio posebno da odluka o zatvaranju nekih dijelova postupka za javnost iz razloga nacionalne sigurnosti nije dovela do nepravdičnosti suđenja. Nadalje, domaći sudovi su obavili detaljnu ocjenu zahtjeva tužilaštva za isključenje javnosti prije nego što su isti odobrili. Ova odluka je donesena u postupku u kojem je odbrana u potpunosti učestvovala.</p>
Član 8	<p><i>Rinau v. Lithuania</i>, br. 10926/09</p> <p>14. januar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Razvod braka i starateljstvo nad djetetom. Izvršenje strane sudske odluke.</p> <p>Postupak u vezi izvršenja odluka njemačkih sudova da se dijete koje je majka odvela u Litvaniju vrati.</p> <p>Aplikant se žalio da je odlučivanje u njihovom slučaju politizirano.</p> <p>Pozitivna obaveza zaštite prava na porodični život je na svim vlastima (paragraf 196 presude). Dokazi o umješnosti politike u slučaj aplikanta (paragrafi 209 itd). Političko miješanje u izvršenje naredbe za povratak je za posljedicu imalo da u predmetu nije osigurana pravičnost postupka odlučivanja (vidi paragrafe 195 itd., te 211 presude).</p> <p>Dugotrajno trajanje postupaka odlučivanja, u situaciji koja zahtijeva hitno postupanje, nije u suprotnosti sa članom 8 (vidi paragraf 194 presude).</p>

		<p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije (pravo na privatan život). Sud je posebno utvrdio da je zakonodavna i izvršna vlast Litvanije pokušala uticati na postupak odlučivanja u korist majke, uprkos odlukama njemačkih sudova u korist oca, koje je trebalo hitno izvršiti u Litvaniji. Između ostalog, radnje Vrhovnog suda i predsjednika Vrhovnog suda su dovele do „procesnih hirova“ koje su u suprotnosti sa ciljevima međunarodnih pravila i pravila Evropske unije o starateljstvu nad djetetom.</p>
<p><i>Beizaras and Levickas v. Lithuania</i>, br. 41288/15</p> <p>14. januar 2020.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zabrana diskriminacije. Online homofobni komentari.</p> <p>Aplikanti, dva mladića, objavili su fotografiju svog poljupca na svojoj Facebook stranici. Fotografija je dobila stotine ozbiljnih homofobičnih komentara. Na zahtjev aplikanta, nevladina organizacija koja štiti interese homoseksualnih osoba, čiji su aplikanti članovi, zatražila je od tužitelja da pokrene krivični postupak zbog podsticanja na mržnju i nasilje nad homoseksualcima: tužitelji i sudovi odbili su pokrenuti krivično gonjenje zaključivši da je ponašanje aplikanta bilo „ekscentrično“ i da ne odgovara „tradicionalnim porodičnim vrijednostima“ u zemlji. Žalbe iz člana 8. (privatni život), člana 14. (diskriminacija na osnovu seksualne orijentacije) i člana 13. Konvencije (pravo na djelotvoran pravni lijek).</p> <p>- Član 35. Konvencije: pravo udruženja / NVO-a da pokrene pravni postupak na domaćem nivou kako bi zaštitila interese svojih članova. U ovom predmetu, NVO je na domaćem nivou djelovala u svoje ime kao predstavnik interesa „aplikanta“ (vidi paragrafe 78 do 81 presude). Da li se može smatrati da su aplikanti, koji samostalno istupaju pred ESLJP, iscrpili domaće pravne lijekove i da li je korištenje krivično-pravnih mehanizama neophodno u tom kontekstu.</p> <p>- Primjenjivost člana 8. i stepen ozbiljnosti: paragraf 109 i 117 presude. Priroda i obim obaveza države da štiti pojedince od homofobnog govora mržnje i komentara na društvenim medijima / Internetu. Važnost krivično-pravnih mehanizama ovisno o kontekstu: vidjeti paragrafe 110 i 111 presude.</p> <p>- Član 14. u vezi sa članom 8. Konvencije: stav Suda o javnoj raspravi o društvenom položaju seksualnih manjina (vidi paragraf 119 presude), tradicionalnim obiteljskim vrijednostima i razvojnim procesima u društvu (paragrafi 122 i 123 presude), te diskriminatornoj svijesti pravosudnih organa protiv određenih zajednica (paragraf 129 presude). Da li je odluka tužitelja o obustavi krivične istrage, koju su kasnije potvrdili nacionalni sudovi, motivirana diskriminirajućim stavom i stereotipima vezanim za seksualnu orijentaciju.</p> <p>- Član 13: Da li prigovor prema članu 13. koji se također temelji na tvrdnji da diskriminatorni stavovi utiču na učinkovitost pravnih lijekova na nacionalnom nivou, pokreće pitanje odvojeno od člana 14. Konvencije: Sud je prihvatio da se u ovom predmetu odvojeno ispita pritužba prema članu 13. Konvencije (vidi paragrafe 151 i dalje).</p> <p>Relevantni međunarodni materijali o homofobnom govoru mržnje.</p> <p>Utvrđena člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije, kao i člana 13. Konvencije.</p>	
<p>Član 2</p>	<p><i>Soares Campos v. Portugal</i>, br. 30878/16</p>	<p>Neefikasnost istrage u slučaju smrti studenta.</p> <p>Navodni nedostatak zakonskog okvira koji bi regulirao maltretiranje na portugalskim univerzitetima i efikasnost istrage o smrti studenta.</p>

	<p>14. januar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Primjena načela iz člana 2. Konvencije (pravo na život) u ovom novom kontekstu. Obim pozitivnih obaveza države u vezi s tim.</p> <p>Pogledajte paragrafe 169 do 172 presude.</p> <p>Efikasnost istrage: Kašnjenja u započinjanju istražnih radnji (paragrafi 145 do 151 presude).</p> <p>Utvrđena povreda prava na život iz člana 2. Konvencije u njegovom procesnom aspektu.</p> <p>Sud je konstatovao da se određen broj hitnih radnji mogao poduzeti neposredno nakon tragedije.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 2. u njegovom materijalnom aspektu. Sud je utvrdio da ne postoji pravna praznina kad je riječ o maltretiranju u Portugalu, jer domaće zakonodavstvo sadrži niz odredbi krivičnog, građanskog i disciplinskog karaktera, osmišljenih za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje djela ugrožavanja života pojedinaca ili njihovog fizičkog ili psihičkog integriteta. Priznajući nesumnjivo tragičnu prirodu ovog slučaja, Sud je utvrdio da je tužena država ispunila svoje pozitivne obveze iz člana 2. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p> <p>Član 13</p>	<p><i>X and Others v. Russia</i>, br. 66158/14 i 78042/16</p> <p>14. januar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Internet objava sudskih odluka koje sadrže osjetljive podatke.</p> <p>Otkrivanje povjerljivih podataka o usvajanju djece (vidi <i>Ageyevy v. Russia</i>, br. 7075/10, paragraf 193 presude, 18. april 2013. godine). Pravo na privatni život.</p> <p>Pravo na djelotvoran pravni lijek. Podaci lične i povjerljive prirode objavljeni su u suprotnosti sa zakonom nakon greške u pravosudnom sistemu. Ne postoji efikasan pravni lijek prema domaćem zakonu koji bi se bavio konkretnom situacijom. Vidi posebno paragrafe 73 do 75 presude.</p> <p>Vidi također obrazloženje prema članu 6., stav 1. i njegov uticaj na član 13. Konvencije: vidi paragrafe 49 i 50 presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije i člana 13. Konvencije u vezi sa članom 8.</p>
<p>Član 6. st. 1., Član 6. st. 2. Član 6. st. 3. (d)</p>	<p><i>Khodorkovskiy and Lebedev v. Russia (no. 2)</i>, br. 51111/07 i 42757/07</p> <p>14. januar 2020.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Krivična osuda aplikantata za krivično djelo pronevjere i pranja novca.</p> <p>Nedovoljno dokaza koji bi doveli u sumnju pretpostavku nepristrasnosti sudije (subjektivni test): paragrafi 433 i 434 presude.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikanti su se nalazili u staklenom dijelu sudnice tokom suđenja: rekapitulacija sudske prakse: paragrafi 468 do 471 presude. - Nemogućnost odbrane da unakrsno ispita vještake koje je angažovalo tužilaštvo i uticaj ove činjenice na prava aplikantata na pravično suđenje, posebno garancije za "akuzatornost postupka" i „jednakost oružja“, vidi paragrafe 481 do 485 presude (uporedite sa predmetom <i>Constantinides v. Greece</i>, br. 76438/12, paragraf 39 i dalje, 6. oktobar 2016. godine, primjenjujući metodologiju iz predmeta <i>Schatschaschwili v. Germany</i> [Veliko vijeće], br. 9154/10, paragrafi 111-131 presude, ESLJP 2015, na ispitivanje vještaka optužbe). Pravo da se ospori kredibilitet vještaka. Prijedlog odbrane za dodatno „vještačenje“, kojeg sud nije prihvatio: paragrafi 486 do 499 presude. - Sud se prilikom utvrđivanja krivice izričito oslanjao na nalaze iz predmeta u kojem aplikanti nisu bili stranke: vidi paragrafe 521 do 529 presude. - Član 6. st. 2. Konvencije: izjave visokih zvaničnika: vidi paragrafe 541 do 551 presude.

		<p>- Član 7. Konvencije: Nepredvidljiva primjena krivičnog zakona obzirom da su izvršene transakcije bile u skladu sa važećim građanskim pravom. Pogledajte paragrafe 574-585 presude.</p> <p>- Član 18. u vezi sa članom 8. Konvencije: nedostupnost dugih posjeta u pritvorima: paragrafi 624 i 625 presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1. i član 6. st. 3. (c) i (d) Konvencije zbog navedenih nepravichnosti postupka.</p> <p>Utvrđena povreda člana 7. u pogledu krivične osude aplikantata. Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije u pogledu nezavisnosti i nepristrasnosti sudije, niti povreda člana 6. st. 2 Konvencije (presumpcija nevinosti).</p>
--	--	---